

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy hóra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:
Főplaccz, a városházza
szemben.

Hirdetések a legmér-
tebb árszámitás
mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

A kis felhők.

Debreczen, július 3.

Midőn mindenki a szép, derült időnek örül s meglehetősen szemléli az azurkék, mosolygó eget, egyszerre csak valaki figyelmes szemével egy tenyérnyi felhőt pillant meg az égboltozaton. Ez baljóslatra ragadja, zajt, lármát csinál s egyszerre csak mindenki odafigyel és vége van a csendnek, a nyugalomnak, talán talán a békének is.

Ilyen a politika láthatára is. Az ünnepi csendet a legkisebb nesz, a legparányibb felhő is megzavarja s a megnyugvás odaadó érzetét csakhamar a legmerészebb bonyodalmak kombinációi váltják fel. A nagyhatalmaknak béke-ömlengéseit és barátsági nyilatkozataira rendszerint egy-egy kis állam mozgólódása, fészkelődése a válasz s ebből a tenyérnyi felhőből aztán támad az izgalom és a zavar.

Ezek a rendbontó, intermezzók többnyire a Balkán-országok egyikéből kerülnek ki s oly következetességgel, rendszeresen lépnek elő, mintha csak parancsszóra, előleges megrendelésre történének.

Most is a kieli béke-manifestációk után gondoskodtak arról, hogy egy kis felhőcske jelenjék meg a láthatáron és pedig a *maczedoniai-kérdés* képében. Ez éppen elég arra, hogy mozgásba hozza a fennhatóságát féltő törököt, a közvetlenül érdekelt bolgárfejedelemséget és az ezzel versenyző irigykedő szerbeket. Hogy aztán ennek a kis körnek megzavarása nagyobb és mind nagyobb köröket érint, azt ki-ki tudja s megkezdődik a versenyzés, lábrakap az izgalom, bizalmatlanság s a bizonytalanság s a bizoytalnság miatt aggodalom. Egyszerre nyilvánvalóvá lesz, hogy mily tarthatatlanok Bulgária és Szerbia viszonyai és hogy mily veszélyeket hordanak méhükben a kis országok egész Európára nézve. A politikai láthatárt újra köd borítja, az újra elsetétül.

Sophiából úgy mint Belgrádból igen kellemetlen hírek érkeznek az ott uralgó zavart belviszonyokról s a bécsi Ballplatzon bizonyára sok gondot okoznak. És méltán, mert minket legkövetlenebbül érintenek és érdekelnak azok a viszonyok. Bulgáriában erős küzdelmet viv az orosz befolyás az osztrák-magyar támogatásra számító független elemmel, s e küzdelemben a leggyengébb faktor a fejedelem. Az ő sorsa egyre bizonytalanabb, ugyannyira, hogy mihelyt bevo:ja pénzáldozatait egy szép napon; a német kancellári mondás szerint már csak szép emlékezetté válhatik fejedelmi méltósága. —

Szerbiában pedig Milán trónja meg éppen veszélyben van, oly elégedetlen és megzavart az ő népe. Mindkét helyen a legádázabb pártusák folynak s a trón tekintélye, hatalma mindegyikre kritikusabbá válik.

Ime a kis felhők, melyek könnyen eloszolhatnak, de könnyen vihart is hozhatnak. Uj külügyminiszterünk első próbaköve ezen, a keleti kérdésnek most mutatkozó újabb bonyodalma. De bizunk a hármasszövetség erélye, eszélyessége, ovatossága és békeszeretében, hogy a vihar szerencsésen elkerülhető lesz, legalább egy ideig.

— Az egyházpolitikai törvényeket, melyek törvénygyűlésünkbe, mint 1894. XXXI. és XXXIII. törvényzikké vannak felvéve, a mint előre jeleztük, már október elsején életbe lépteti a kormány. Erre vonatkozólag a hivatalos lap tegnap közölte az első rendeletet, mely szó szerinti szövegében a következő:

A magyar királyi miniszteriumnak 1895. évi június hó 29-ik napján tartott tanácsában hozott határozatához képest az 1894. XXXI. törvényzikké 148. §-nak 2-ik bekezdése és az 1894. XXXIII. törvényzikké 90. §-a alapján rendeltetik:

A házassági jogról szóló 1894. XXXI. törvényzikké 1895. év október hó 1-ső napján lép hatályba. Ennek következtében egyidejűleg hatályba lépnek az 1894. XXXIII. törvényzikké 90. §-nak 2-ik bekezdése érte mében az állami anyakönyvekről szóló 1894. XXXIII. törvényzikkének a házasságok kihirdetésére, a házasságkötésnél való közreműködésre és a házassági anyakönyvek vezetésére vonatkozó rendelkezései, valamint az 1894. XXXII. törvényzikké 10. §-a értelmében a gyermekek vallásáról szóló 1894. XXXII. törvényzikké is.

Az állami anyakönyvekről szóló 1894. XXXIII. törvényzikké alapján kinevezett anyakönyvvezetők a születések és halálesetek nyilvántartására és tanúsítására vonatkozó működésüket 1895. évi október hó 1-ső napján kezdik meg.

Fiuméra és kerületére külön rendelet intézkedik.

Budapesten, 1895. évi június hó 29. napján.

B. Bánffy s. k.

— Belföldi hírek. (Laszkáry Gyula boiktatása.) A dunáninneni ág. ev. egyházkerület hétfőn tartotta nagy gyűlését Pozsonyban. Kimagasló mozzanata az új egyházfelügyelőnek, Laszkáry Gyulának ünnepélyes beiktatása. Laszkáry a gyűlés színe előtt letette az esküt, mire egy rövid, tartalmas beszédet intézett a gyülekezethez. Nem türöm, — hangstajozta — hogy az egyház köpenyge alatt állameszme és az alkotmány ellen tüntetések rendeztessenek. (Hatvanöt új doktor.) Az egyetemen hétfőn annyi új tudóst avattak fel, hogy a doktorokká avatandók nagy száma miatt ezt a szertartást az egyetemen kívül levő helyiségben, Pestvármegye házának nagytermében kellett megtartani. A budapesti tudó-

mánygyetem rektora és tanácsa tegnap délben 65 végzett egyetemi hallgatót avatott doktorrá és pedig 29-et jogi, 17-et államtudományi, 17-et orvos- és 2-öt gyógyszerész-doktorrá. — (Uj grófok és bárók.) A „Magyarország“ úgy értesül, hogy az újonnan kinevezett 4 mágnással még táviról sincs kimerítve a kinevezendő mágnások sorozata. A főúri körökben elterjedt hírek szerint még három herceg és egy csomó gróf és báró fog kinevezetni. A hercegeket a Károlyi, Andrássy és Festetich családok tagjai közül akarják kinevezni. (Az állami anyakönyvvezetők díszöve.) A kultuszminiszter elhatározta, hogy az állami anyakönyvvezetők francia mintára díszövet fognak viselni. Ezek elkészítésével Spitz budapesti egyenruha-szállítót bízta meg. A díszöves széles nemzeti színű selyem szalag lesz, csinos csokorral összekötve s rajta aranyhímzésű koronával. — (Munkaszavargások az Alföldön.) Makó város tanácsa távirati intézkedést kért a megyétől, mert a lakosság alsóbb néposztálya zavarog. Ennek folytán a 83. gyalogezred egy századát küldötték Makóra. Makón aratás táján tavaly is voltak munkaszavargások. Nagyváradról a 46. gyalogezred 3 százada pedig Orosházára vezényeltetett, készenlétbe az aratási időszakra.

— Külföldi hírek. (A beteg Bismarck.) Hamburgból távirják, hogy Bismarck herceg már csak folyékony táplálékot vehet magához; fiát Herbert gróftól hazahívták. Több küldöttség jelentkezett a betegnél fogadáson. Aggódva várják a további jelentéseket. — (Dorottya főhercegnő eljegyzése.) Brünben, beavatott körökben Albert, belga trónörökösnek Dorottya főhercegnővel, József főherceg leányával terbe vett házasságról beszélnek. Az ifjú főhercegnő és anyja, Klótild főhercegnő jelenleg a királyi pár látogatására a laekeni belga királyi kastélyban tartózkodnak. (Összeesküvés a szultán ellen.) Mint a „N. Fr. Presse“-nek távirják, a félhivatalos török czáfolatok dacára tény, hogy egy katonaintézet növendékei összeesküvést terveztek a szultán ellen, a reformok ellenségeinek, az ulemáknak biztatására.

Az egyházpolitikai törvények végrehajtása.

Debreczen, július 3.

A hivatalos lap tegnapi számában a miniszterelnök két rendelete jelent meg, a melyeknek értelmében a kormány az állami anyakönyvekről, a házassági jogról és a gyermekek vallásáról szóló törvényeket életbe lépteti egész Magyarországon, beleértve Fiumét is. E két rendeletet követik a belügyminiszter, az igazságügyminiszter és a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletei, a melyek az egyházpolitikai törvények végrehajtásának módját írják elő. E rendeleteket kivonatossan alább ösmertetjük, a mint következnek:

Az életbe léptetés ideje.

A végrehajtási rendeletek sorát a kormány összrendelele nyitja meg, a mely tartalmazza, hogy a minisztertanács június 9-én tartott ülésén elhatározta, hogy a házassági jogról szóló 1894. XXXI. törvényzikké életbelépteti. A rendelet hivatkozik az idézett törvény 148. §-ára, a melynek értelmé-

ben ez a törvény kihirdetésétől számított egy év alatt lép életbe, de a kormány fel van hatalmazva arra, hogy azt korábban is törvényerőre emelhesse. Ezzel a jogával él most a kormány, egyrészt nyilván azért, hogy a jelentőségteljes eseményen a lehető leggyorsabban tud legyen és ezzel féket vessen a felekezeti izgatásnak, másrészt azért is, hogy a szentesített egyházpolitikai törvények már egész komplexumát egy csapással átültesse a gyakorlati életbe.

A kormány rendelete továbbá arról is intézkedik, hogy az állami anyakönyvek határozmányával együtt, a melyek házasságok kihirdetésére, kötésére és bejegyzésére vonatkoznak, végre hatályba lépjen a gyermekek vallásáról szóló törvény és Fiume város és területére nézve külön rendelet intézkedik. Ezt a rendeletet a minisztertanács nevében báró Bánffy Dezső miniszterelnök írta alá.

Az állami anyakönyvek.

Az állami anyakönyvekről szóló végrehajtási rendelet, a melyet Perczel Dezső belügyminiszter dolgozott ki, vaskos kötetet tesz ki, a mely világosan, könnyen áttekinthetően, minden szükséges utasítást megad a jövőben anyakönyvvezetőknek. Ez állásokra a pályázatot már kiírták és júliusban megtörténnek a kinevezések. Minthogy az anyakönyvvezetők nem mindenütt lesznek hivatalos tisztviselők s minthogy funkciójuk nemcsak új, de kényes is, a rendelet sok apró részletet tartalmaz, hogy az átmenet fontos stádiumában minden kollízióknak és tévedésnek eleje vétesse.

A polgári házasság.

Tagadhatatlanul a legfontosabb és a legérdekesebb valamennyi közt az Erdély Sándor igazságügyminiszter által kidolgozott rendelet a házassági törvény életbeléptetéséről. A 93 szakaszból álló rendelet alapja a 7. §, amelyben az anyakönyvvezető összefoglalva találja mindazokat az adatokat, amelyek egy házasságkötéshez szükségesek. A törvény kazuisztikája híven visszatükröződik ebben a rendeletben. A házasságkötésnél követett eljárásra természetesen a legszubtilisebb figyelemmel voltak. Világos képét adja a rendelet annak, hogyan történik majd a polgári házasságkötés az anyakönyvvezető előtt. A alkalomhoz illő komolyság és nyugodt ünnepesség fogja azt jellemezni, de kerülni kell oly ünnepi pompát, amely a

népben azt a hitet ébreszthetné, hogy a polgári házasságkötés egyértelmű az egyházi esketéssel.

Egyáltalán magának a törvénynek szeleme sokkal merevebb, mint a végrehajtási rendeleté.

A polgári esketés nyilvánosan, az anyakönyvvezető hivatalos helyiségében megy végbe, vagy ha az erre a célra nem felel meg, más hivatalos helyiségben. Nagyon sokat adnak arra, hogy a fontos cselekmény helye mindig tisztán tartassék, és hogy abban ugyanakkor ott más hivatalos funkciókat ne végezzenek, hogy egyáltalán olyasvalami ne történjék, ami a házasságkötés ünnepies színezetét csak a legcsekélyebb mértékben is befolyásolhatná. Az anyakönyvvezetőnek jogában van a rendzavarókat kiutasítani. Fontos okokból, amelyeknek megítélésére az anyakönyvvezető illetékes, a házasságkötés a nyilvánosság kizárásával is történhetik. Ily okok gyanánt rendszerint elfogadható: a jegyesek feltűnő korkülönbsége, testi fogyatkozások, előrehaladott életkor, vagy ha a házasságot oly jegyesek kötik, akik a nyilvánosság előtt már rég mint hitestársak szerepelnek. Ily esetekben a törvényes tanukon kívül csak azok lehetnek jelen, akiknek jelenlétét maguk a házasságot kötő felek kívánják.

Feltétlenül szükséges, hogy a jegyesek személyesen és mindketten egyszerre jelenjenek meg az anyakönyvvezető előtt, aki előtt két tanu jelenlétében azt kell kijelenteniük, hogy egymással házasságra lépni akarnak. Az anyakönyvvezető azután a két tanu jelenlétében előbb a vőlegényhez, aztán a menyasszonyhoz magyar nyelven a következő kérdést intézi:

— Jelentse ki N. N., akar-e az itt jelenlevő N. N.-nel házasságra lépni?

Ha mind a két jegyes két tanu jelenlétében erre a kérdésre igennel válaszolt és ezt a kijelentésüket sem feltételhez, sem határidőhöz nem kötik, a funkcionáló tisztviselő ugyancsak magyar nyelven a következőket jelenti ki:

— Egybehangzó kijelentésük alapján a törvény értelmében házastársaknak jelentem ki önöket.

Az eskető tisztviselőnek ez ünnepies aktusnál nemzeti színű karszalaggal, az alkalomhoz illő tisztességes ruhában, ha lehet attilában kell megjelennie és ügyelni kell

arra is, hogy a házasságkötés megfelelő ünnepiességgel és jelentőséghez mért komolysággal történjék. De nem szabad ebben oly eljárást tanusítania, ami a házasságkötést, mint az egyházi szertartás utánzását tüntethetné föl és a házasságkötő feleket az egyházi esketés igénybevételétől tarthatná vissza. A polgári tisztviselő a házasságmegkötése után köteles az új párt figyelmeztetni arra, hogy az előtte történt házasságkötéssel vallási köteleimnek még nem feleltek meg. A rendeletnek ez a passzusa, meggyőzően bizonyítja, hogy az egyházpolitikai törvények végrehajtásánál az állam legmesszebb menő tekintettel volt az egyházra és hogy a rendelet ez irányban tud megy a törvényen. Andrassy Aladár indítványára csak azt vették föl a törvénybe, hogy „a törvény határozmányai az egyházi köteleseket egyáltalán nem érintik.” De e paragrafus alapján a végrehajtási rendelet azt is kötelességévé teszi az eskető hivatalnoknak, hogy a jegyesekkel megértesse, hogy házasságuk polgári megkötésével még nem teljesítették egyházi köteleseiket.

Ugyanily békitő irányzata van a rendelet egy másik dispozíciójának, a mely szerint a polgári házasságkötésnek lehetőleg oly időben kell megtörténnie, hogy a jegyesek közvetlenül utána az egyházi áldást is kérhessék, természetesen ez csak olyan házasságokra vonatkozik, a melyek ellen egyházi akadály nem forog fenn és oly házastársaknál, a kik az egyház áldását óhajtják.

A rendeletben gondoskodva van arra az esetre is, ha a házasságot kötő felek nem értik a magyar nyelvet; ez esetben hites tolmács vesz részt az aktusnál, a mi az anyakönyvbe be lesz jegyezve. Az állam e fontos funkcióért semmiféle díjat nem szed, minden polgár teljesen díjtalanul kötheti meg a polgári tisztviselő előtt az állam által egyedül érvényesnek tekintett házasságot.

A gyermekek vallása.

I. Wlassics Gyula vallás és közoktatásiügyi miniszter rendelete a gyermekek vallásáról szóló törvény életbeléptetéséről szól, amely egy nagyfontosságú tényt tartalmaz: az 1890. február 23-án kelt híres Csáky-féle elkeresztelési rendelet határozott visszavonását, a mely a nagy egyházpolitikai reform megalkotására lökést adott. Minthogy

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Utirajzok.

A debreczeni kereskedelmi akadémia által 1895. április hó 7—19 között rendezett tanulmányi körútból.

Írta: dr. Szántó Samuel.

V.

Ruscuk, török városrész, török iskola, Átkelés Giurgiba, utazás Bukarest felé.

Április 13-án nagyszombaton reggeli 7 órakor közeledtünk Ruscukhoz, melynek magas partokra épült nyárilakszerű modern épüetei, messziről kimagasló minaretjei nemcsak gyönyörű látványt nyújtottak, de előre jelezték a város sajátos jellegét, a Kelet és Nyugat változatos vegyülékét. A Ruscuk Várnai vasútvonal, mely a Constantinápoly felé vezető ut fontos összekötő része, és a Belgrád-Szófia-i vasút kiépítése előtt a Párizs-Constantinápolyi összeköttetés fővonala volt, fontos kereskedelmi központtá tette ezen különben alig 30.000 lakosságú várost, melynek jelentősége a most épülő Szófia-Sumla-i vasút által még inkább emelkedni fog.

A kikötőnél Prohászka István ur, a magyar kereskedelmi múzeum főnöke és Weisz Jenő a múzeum hivatalnokja, továbbá consulatunk dragománja vártak. Az „Iszan-

Hane“ híres vendéglőben vett rövid reggeli után azonnal a város és nevezetességeinek megtekintésére indultunk. A város most bontakozik ki keleti elhagyottságából, új terek, új városrészek épülnek, hajdani erős vára leromboltatott, helyette magas, a Dunára néző terraszokon modern villák épülnek. Mindenütt az ujlás képe, élénk ellentétben a török uralom korából fennmaradt utcákkal, melyeknek alacsony, hullámos cseréppel fedett házai, számos bazárjai, utcái pékműhelyei, keleti kávéházai képzeletünkbe visszavarázsolják a régi török időköt. Mindenekelőtt a magyar kereskedelmi múzeum helyiségeit tekintettük meg, ahol Proszka főnök ur részletes magyarázatot nyújtott hazánk összeköttetéseiről Bulgáriában. Szerbiával ellentétben Bulgáriában csakis a tömeges, olcsó árukkal lehet versenyezni, miután Anglia, Olaszország talnyomólag ilyenekkel árasztják el. Összeköttetéseink Bulgáriával elég élénkek, és ebben a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság ezen kirendeltségének nagy része van.

Hamisítatlan török kávé élvezete után a török városrészbe indultunk, hogy a török életet tanulmányozzuk. Erre Ruscuk, melynek lakossága majdnem felényiben török, bő alkalmat nyújt. A legnagyobb érdekességet nyújtotta a török iskola. Tágas udvarban épült magas épület ez, mely világos, szellős termeivel kedvező benyomást gyakorol. Az

előcsarnok igen nagy és a folyosót pótolja. A tanterem mindegyike előtt faállvány, melyre szépen sorjában helyezik el a tanulók sarkait, miután a török templomába és iskolájába csakis saruk nélkül léphet be. Több öregebb és fiatal török élén Hüsein Hilmi igazgató, tipikus, turbános alak, fogadott, a ki a madzsarlik látogatása fölött örömet fejezte ki. Beléptünk a tágas tanterembe, melynek egyszerű butorzatát a rendes padokon kívül fogasok képezik; a fogasokon körül nagy fekete bőrtáskák (cekkerek) csüngnek, a terem közepén a vaskályha, melynek csövei a termen végig futnak. Ez iskola két részből áll. Az alsóbb iskolába (oidajet), a 6—10 éves gyermekek járnak; főtantárgyaik: a korán olvasás, írás és számolás. A másik része a nagyobbak iskolája (Ruzsdje Mejtibi), a hol a török, arab, perzsa és bolgár nyelveken kívül a francia nyelv is kötelező. Tanulnak ezeken kívül még számtant és rajtot. A természetrajz, természetrajz, vegytan — az igazgató értesítése szerint — rendszeresen nem taníttatnak. Az első négy év jóformán az írás, olvasás tanításával telik el, a mit megmagyaráz a sokféle nyelvtanítás nehézsége. Weisz Vilmos ur, a kereskedelmi múzeum tisztviselője (most végezte a budapesti keleti tanfolyamot) bámulatos folyékonyasággal beszél a török nyelvet, és így az ő segítségével egy kis vizsgát is rögtönöztünk. Megható volt a

most már a vegyes házasságokból származó gyermekek válása minden kétséget kizáró módon szabályozva van, erre a rendeletre nincs többé szükség. Wlassicsnak ez a rendelete azonban csak ideiglenes, mert a válás szabad gyakorlatáról szóló törvény most már kétségtelen elhagadásával több változásra szorul.

2. Ezenkívül az igazságügyminiszter még néhány kisebb rendeletet fog kiadni a házasságjogi törvényre vonatkozólag. Az egyik a folyamatban levő ama házassági perekre vonatkozik, amelyeket az állami bíróságok az egyházi hatóságoktól fognak átvenni.

A jó barát.

Fehér Bandival együtt jártam iskolába. Ő nagy úri gyerek volt, gazdag, gentry származék, a kiti szülei ugyancsak elkaptak. Arany óráját tüntetőleg szokta volt kivenni zsebéből s a napsugarakban megfűrésztetni, hogy vakító fényt terjeszsen a fényes jóság a kis iskolában.

Ott ült mellettem. Hanem bizony ész nem tudtak neki adni azok a busásan fizetett nevelők, kik az urfi fejébe a tudományt szerették volna csepegtetni. Úgyetlen, nehéz felfogású volt.

Mindig büszkén hangoztatta az ő nagy úri származását. Ha valami gyerek hozzáért ruhájához, kelletlen mozdulatot tett s olyfélért morgott:

— A neveletlen.

Nem valami nagyon örvendtem a szomszédságának. A tanító ur titokban rám parancsolt, hogy segítsem a miben arra szükség van. Hja, egy szegény falsi tanítónak respektálni kell a nagyuri ivadékot, ha meg akar élni.

A gyakorlatokat hűségesen leírta az enyéimről, a szöszedetemet híven lemásolta; az algebra hét kulcsos zár volt előtte; ő úgy oldta meg a rejtélyt, hogy egyszerűen tőlem kérte el.

Nagy nap közelgett, reám nézve jelentős nap. Edes anyám születés napjától pár hét választott el s én valami szép levéllel akartam meglepni.

Terveztük a barátainkkal, milyen legyen ez. Végre megállapodtunk. Igen, szép cziradás kifestett betűk lesznek ezek, kipingálva szépen zöldre, sárgára, aranyosra.

Otthon váltig tudakozódtak, miért roha-

nok el oly hamar hazuról, Alig, hogy lenyelem a falatot, már ott voltam az iskolában.

Valóságos kupaktanács állt a padom körül, a kik a festőművészetemet bámulták. Az osztályban K. Pétert tartották a legjobb rajzolóknak, mi kis Munkácsynak tituláltuk, ez is segített s olyan szépen kiczirkalmazta a rajzokat, hogy még . . .

Fehér Bandi váltig türelmetlenkedett: — Te, fejezd már be. Mit állnak itt mindig e mamlaszok? — Ez valóban rettenetes.

Mikor mutattam neki a köszöntő levelet, fitymáiba felhuzta a száját:

— Bolondság!

Közel voltam a befejezéshez. Előre örvendtem, mily jól fog esni a szép levél szüleimnek. Azok a tulipiros s aranyos betűk. Anyám körülkarol, a cukor is előkerül valamely fiókból, dupla ozsonna stb.

Az utolsó tollvonást csináltam. Ekkor jött Fehér Bandi. Gyakorlatot csináltunk, a tonta ott volt a padon kikészítve. Egyszerre, mintha lökést hallottam volna. Ijedve felnézek. A tonta kidőlt s egy perc alatt oda lett az én több heti fáradságom eredménye. A szép cziradás betűket a fekete tonta lepte be, előntötte, sirva fakadtam.

Fehér Bandira néztem. Láttam arczán az elégtelenséget, a kárörömet. Látszott, hogy készakarva tette.

Félfüllel hallottam mosolygását:

— Pardon, egy kis ügyetlenség volt, feldöntöttem.

Évek multak gyors egymásutánban. — Bandiról neha hallottam egyet-mást Pompás pályafutása volt. Tiszteletbeli szolgabíró, városi főjegyző, azután bejutott a képviselőházba s szerepelt a „jelmez volt“ notabilitások névsorában.

Egyszer aztán valami nagyobb sikkasztásról szólt a hír. Előkelő gavalierok voltak a játékokban. Bandi is. Azután letűnt a csillaga.

A multkor hazamenet egyszerre egy kopott kinézésű alak csatlakozik hozzám. Kopott szalonruha, foszladozó kabát volt rajta. Bandi volt, az elzüllött, megvetésre került Bandi. Erősen belém csimpaszkodott s horizú hangon szólt:

— Te, pajtás, emlékszel-e az iskolára, milyen jó barátok voltunk, be, szerettük egymást. Aztán bizalmas mosolylyal kérdé:

— Bruderkám, a jó pajtás számára nincs egy pár hatoskád?

Váradi Ödön.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet perzso nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óraközt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk akadémia palotájában.

Zeneostály a „Bika“ kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly. Az „Angol királynő“ szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Sétahangverseny a „Margit“-fürdő vendégszertemében minden vasárnap délután 4 órákor a 39 gyalogezred zenekara.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, s ombatén d. u. 3—6-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Keddén előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 órákor.

— Tartalékos hadnagyok tényleg-sítése. Az idén megint tetemes azoknak a tartalékos tiszteknek a száma, a kiket a honvédségnél, ha a követelményeknek kifogástalanul megfelelnek — még az év folyamán ténylegesítettetni fognak. Körülbelül nyolczvan tartalékos tiszttel teljesít a honvédezedeknél próbaszolgálatot, mely tudvalevőleg, a tényleges tisztek illetékének élvezete mellett egy évig tart. A tartalékos tisztek augusztus elsején a Ludovika Akadémián a ténylegesítési vizsgára jelentkeznek, mely a tisztán elméleti tárgyakból 4—5 napig tart. A kik az elméleti vizsgán megfelelnek, tíz napig tartó terepfelvételi gyakorlatokon vesznek részt; a bukottakat pedig csapataikhoz visszaküldik és szabadságolják. Az akadémia parancsnoksága azonban, méltánylást érdemlő esetben olyan tiszteket, ki egy tantárgyból megbukott, egy év után, a vizsga ismétlésére javaslatba hozhat a honvédelmi miniszternél.

8—10 évesek kórán-olvasása, mely jobban éneklésnek nevezhető. Bánatos, keleti melódiákkal, sajátságos orrhanggal énekeltek a szent könyv sorait, azzal a jellemző fejhimbálással, mely a töröknek sajátsága. De nem csak olvasni tudja a gyermek kóránját, az egész könyvet fejből tudja elmondani a miről az egyik fiu azonnal meggyőződött bennünket. Az írás mestersége sem oly könnyű. Hosszanyelű rézkalamárisba mártja a gyermek nádtollát (mint hajdan nálunk a ludtollat) és így veti a jobb térdére rakott papírra a jobbról-balra menő sajátságos betűket, melyek a mi stenografiai jeleinkhez hasonlítanak. Szent énekek és versek éneklése fejezte be a rögtönzött vizsgálatot. A felső osztályban meglepett a francia olvasás és fordítás. A fordításnak a szöveg fölé beírását — ugylátszik — a török nebulók is gyakorolják, legalább több tanuló könyvében láttunk ilyen gyanus beírásokat. A földrajzhoz részint francia, de túlnyomólag török szövegű térképeket használnak, melyeket Konstantinápolyból kapnak. Megiepett a tanulóknak a térképrajzolásban, ugyszintén más díszítő rajzokban mutatkozó ügyessége. A terem sarkában levő kerevet ugylátszik a tanító helye, és a melléje támasztott nádpálcza azt látszik bizonyítani hogy ezen nemzetközi taneszköz a keleten sem ismeretlen.

Az iskolát részben a szultán segélye, részben a török hitközség tartja fön. A két osztályban hat tanító működik, négy török, egy bolgár és egy francia nyelvmester. Fizetésük elég szegényesen havi 100 frc.

Bucsuzásunk előtt a gyűlésterembe mentünk, ahol helyet foglalva, az igazgató török szokás szerint keleti édességgel (rahat-lucum, törökben: nyugalom.) vendéglét meg. Az igazgató bocsánatot kért, hogy a Beriam miatt, mással nem szolgálhat és rövid beszéddel bucsuzott el tőlünk. Amikor hallotta, hogy magyarok jönnek, úgy érezte, mintha testvérek jönnének, visszaemlékezett a török és magyar összeköttetéseire a multban, megemlékezett az emigrációról és végül örömeinek adott kifejezést, hogy annyira érdeklődünk a török dolgok iránt. E beszéd közben megvillant szemében az a csillogó fény, mely a töröknél csak nagy öröm és igaz megindultság alkalmával szokott megjelenni.

Szűk rendezetlen utcákon át jutottunk a leányiskola-ához, mely mindenben ellentéte a fiúiskolának. Keskeny szűk szobákban a földön guggoltak összezsúfolva szegény kis lánykák, kíváncsi szemekkel nézvé az idegeneket. Egy öregebb tanítónő, a szokásos bucnuska burkolva fogadott, arca azonban — mint általában a ruscsuki törököknél feltűnt — nem volt egészen befátyolozva, körülbelül csak úgy mint a mi apácáink. A fiatalabb tanítónő azonban jónak látta a gyer-

mekek közé guggolva, fejét tőlünk elfordítani.

Mután még a török bazárok hosszú sorát, a török kézüipar szegényes termékeit néztük, elmentünk az ugató dervisek templomába, ahol egy zöld turbános összeasztott arcu török fogadott, — és végül a dschamih-ba (török templom) ahol a török istentiszteletet végezték.

A késő ebédnél a Ruscsukban élő magyarok egy kis társasága verődött össze, a kik közül Szilágyi György gyógyszerész, régi emigrans tipikus magyar alakja tűnt föl. Kiséredinktől szívélyes bucsut véve d. u. 4 órákor egy kis helyi hajóra ültünk, mely az átellenes román városba Giurgiuba vitt. Az osztrák-magyar consul helyettese Helf Richard ur fogadott bennünket, kinek óvatosságra intő szavai kellemetlenül zavarták a nap szép benyomásait. Éreztük, hogy ellenséges területre léptünk. Giurgiu meglepően szép kis városa. mindinkább emelkedő fontossággal. Ezen keresztülhaladva, vasutra ültünk és a szép termékeny román síkságon áthaladva esti 7 óra 20 perczkor a Dimbovitza melléki Bukarestbe értünk.

(Folyt. köv.)

— A debreczeni „Otthon“ írók és hírlapírók körének művész-estélye iránt, melyet f. hó 13-án rendeznek a Margit-fürdőben, élénk érdeklődés mutatkozik a társadalomban. A művészestély érdekes és változatos műsorával egyébként méltán fölkeltheti az érdeklődést. Az *Otthon* előkészítő bizottsága szokott társas összejövetelét az Angol-királynő éttermében holnap este megtartja.

— **Jancsi-bankók Debreczen vidékén.** A mi vidékünkön, a hol a munkásnép sokkal józanabb gondolkozásu, mint a szocialista izgatók csalogatásaival inficiált alföldi munkások, — kevesen ismerik az ugynevezett Jancsi-bankókat. Ezekkel az utalványokkal fizették a kapzsi vállalkozók a munkásokat és a találó csufnevet a munkások adták e czéduláknak. — Ilyen utalványnyal természetesen csak a vállalkozó kantinjában lehetett fizetni, ahol a munkás borsos árért ételt, italt és dohányt kapott. A Jancsi-bankó nagy keserűséget okozott a szegény munkásnak. Munkája után pénzt csak a végelszámolásnál kapott, ha ugyan a Jancsi-bankók levonása után még járt neki valami a barakkostól. A tavalyi munkás-zendülésből kifolyólag, a miniszteriumban komolyan hozzáfogtak a sérelmek orvoslásához, amelyek miatt munkásaink el vannak keseredve. A kereskedelmi miniszter Dékány Mihály miniszteri osztálytanácsost bizta meg és küldötte ki az alföldi mezői munkáskérdés tanulmányozására végett. Az osztálytanácsos megbízatásának megfelelően, részletes jelentést terjesztett be a miniszternek. E jelentésből a kereskedelmi miniszter arról győződött meg, hogy a munkások végtelen elkeseredésének egyik lényeges oka abból ered, hogy az egyes munkálatok vállalkozói nem készpénzzel, hanem utalványnyal fizetik a munkásokat, kik azt kénytelenek a vállalat által engedélyezett barakkosnál elkölteni. A kereskedelmi miniszter Dékány Mihály osztálytanácsos jelentése alapján a Jancsi-bankót *országszerte eltörölte*; és ez intézkedéséről a hatóságokat a napokban értesítette. A kereskedelmügyi miniszternek e rendelete így hangzik:

„A vállalkozók, munkásaik keresetét, kizárólag készpénzben tartoznak kifizetni s egy meghatározott helyre szóló utalványok kiadása, vagy bármely oly tette a vállalkozóknak, mely a munkásokat megröviditené, tiltva van. Ezen határozmány be nem tartása miatt vállalkozó szerződészegőnek tekinthető.“

Ebből a rendeletből azt vehetjük ki, hogy a miniszter az államtól kiadott vállalatoknál divott e visszaéléseket szünteti meg. Mi ezt nem tartjuk elegendőnek; mert a magánvállalatok birtokai ezután is szabadon üzhetik lelkellenségüket a felfogadott munkásokkal szemben. Ismerünk vállalatokat, milliókra rugó összegű magánvállalatokat, amelyek sok embert érdekelnek Debreczenben és vidékünkön, — a hol maig is ilyen Jancsi-bankókkal fizetik a munkások nagy részét és a kiket ezáltal kiszolgáltattak a vállalkozók önkényének és a minden orvosi és hatósági felügyelet nélkül létező barakkok és kantinok tulajdonosai által kiszolgáltattott egészségtelen élelmezésnek. Negyven darab ilyen utalvány van kezünk között, melyeket mi a miniszter rendelkezésére bocsátunk, gondoskodván arról is, hogy az illető territorium hatóságai az ily vállalkozók fölött a szükséges ellenőrzést még fokozottabb mér-

tékben gyakorolják. Együttal az illetékes hatóságok figyelmébe ajánljuk a vállalkozóknak a munkásokkal kötött szerződéseit, melyekben furcsa dolgokat lehet találni. Ilyen szerződést legközelebb ismertetni fogunk.

— **Eljegyzés.** *Dicsőfi Béla*, m. kir. kulturmérnök *Dicsőfi József* lelkészünk testvéröcse a kolozsvári társasköröknek kedvelt tagja jegyet váltott *Somodi Mariska* kisasszonnyal, *Somodi István* kolozsvári ügyvéd leányával.

— **Öreg honvédek segélyezése.** Az 1848/49 kihonvédek központi bizottsága tegnapi d. e. ülést tartott és *Péchy Tamás* elnöklete alatt veszekedett *Bánffy b. miniszterelnöknek* az öreg honvédekre vonatkozó rendelete miatt. *Bánffy* rendelete tudvalevőleg a központi igazgatásba az öreg honvédek részéről két tagot kér, *Péchyék* ezt keveselték s a két rendes tag mellé egymás között még két póttagot is választottak. Rendesek *Péchy Tamás* és *Balogh Sándor*, póttagok pedig két kormánypárti (persze a rendes tagok ellenzékeik!) *Busbach Péter* és *Csátary G. Lajos*. *Bánffy Dezső b. miniszterelnök* ebbe az újításba is beleegyezett s akceptálta azt, miután neki nincs egyéb célja, minthogy a honvédek ügye rendben legyen s hogy az eddigi visszasságok végre valahára megszűnjenek.

— **Ügyvédi kamarák portómentessége.** A szegedi ügyvédi kamara feliratot intézett az igazságügyminiszterhez, melyben kéri, hogy az ügyvédi kamarák egymással és tagjaikkal hivatalos ügyekben portómentesen levelezhessenek.

— **A szerelem halottja.** Tegnapi számunkban részletesen megírtuk, hogy *Uhr Arnold m. á. v. hivatalnok* szerelmi csalódás miatt mellbe lőtte magát. Most már pihenhet ott, hova vágyott, hol nem érez, nem fájmár semmi. Az a szív, mely oly véghetetlenül szeretett, nem dobog többé, nem hozza ki sértésbe, csendes, nyugodt; egy kis ólomgolyó elnémította örökre. Szeretett, hiven, igazán, de reménytelenül. A szeretett leány szüleinek a felsőbb clérushoz tartozó rokona nem engedte, hogy az ifjú legyen, aki szerelméért életét is kész volt feláldozni. Kicsinyes ok volt, amiért nem adták hozzá a leányt. A fiu ág. ev. vallásu volt, a leány katolikus. E miatt ellenezte a buzgó katolikus nagy bácsi az ifjak eljegyzését. Az ifjut ez a ridegség a halálba kergette. Egy reményekre jogosító élet hamvadt el! *Koporsójánál* megtörve állanak a mélyen sulytott szülők, testvérek s rokonok s bánatukat nem enyhítheti a sulyos veszteség miatt semmi, semmi.

A család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki: *Uhr Ágoston* és neje *Schmied Augustin*, valamint gyermekei *Augustin* férjével *Vámosy Theodorral* és *Vilma* mély fájdalommal tudtják a szeretett jó fiunak, páratlan jó testvérnek és sógornak *Uhr Arnoldnak* magy. kir. államvasuti hivatalnoknak, tart. cs. és kir. hadnagynak folyó hó 3-án éjjeli 1/2 órakor, életének 24-ik évében váratlanul történt elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 4-én d. e. 10 órakor fognak az ág. evang. egyházszertartás szerint, a pályaudvarban levő tiszti lakból a *Kossuth-utcai* sirkertbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunytak pályatársait és jó barátait bánatos szívvel meghívjuk. A temetést *Gebauer Károly* rendezi.

— **A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete**, e hó 7-én, vasárnap, a polg. lövölde melletti fenyvesben egy nagyszabásu *Batyumulatságot* rendez, melyre vonatkozólag a

meghívók következő szövegezéssel bocsátattak ki: „Meghívó. A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete folyó évi július hó 7-én, vasárnap, a nagyerdei polgári lövölde melletti fenyvesben, pénztáralapja javára szigoruan zártkörű *Batyumulatságot* rendez. Belépti-díj személyenként 1 frt, mely csupán a férfiak által fizetendő; nők részéről a meghívó belépti-jegyül szolgál. Kedvezőtlen idő esetében a lövölde épületben fog a mulatság megtartatni. Kezdeté délután 6 órakor. Jegyek a meghívó felmutatása mellett előre válthatók: *Tóth Ferencz* (Kistemplom mellett), *Buzágh János*, *Radeczky József*, *Kostya János*, *Droppa J.*, *Antal Vincze*, *Papp Testvérek* és *Balla Mihály* urak üzetében. A meghívó kívánatra előmutatandó.“ A figyelmes rendezőség tudatában levén annak, hogy Debreczenben e mulatság miben álltát, illetőleg nem bir a közönség kellő tájékozottsággal, ugyan azért minden egyes meghívóhoz egy zöld színű papir lapocskát mellékeltetett, melyben a jelzett mulatság mikénti lefolyása van leírva.

— **Fényes esküvő** folyt le ma délután 5 órakor *Fischbein Ignác* nádudvari nagybirtokos *Széchenyi-utcai* házában. Bájos és művelt leányának: *Iloa* kisasszonynak ekkor esküdtök örök hűséget *Meisels Vilmos* gazdálkodó, nádudvari lakos. Az esküvőn a vőlegény és menyasszony családjának tagjai és a rokonokon kívül számosan voltak jelen az örömszülők tisztelői és ösmerősei közül. Az esketési szertartást *Krausz Vilmos* főrabbi végezte, szép magyar beszédet intézve a boldog ifju párhoz.

— **Hajdumegye gyásza.** Egy köztiszteltben álló, megye- és városszerte ismert ember: *Stern Jakab kabai* nagybirtokos hunyta be örök álmra szemeit. Nem nagy széllal, nem nagy hű-hóval élt, azért mégis ismerte, szerette mindenki. Az ő érdeme volt nagyrészt, hogy Biharvármegye zsidó vallásu polgárai egygyé lettek, közlekedtek, összeforrtak a középosztályyal. Részt vett a közügyekben egész odaadással; mint kabai nagybirtokos tagja volt Hajdúvármegye bizottságának s a virilisek névjegyzékében harmadik helyet foglalta el, de szíve Nagyváradra vonzotta. Az életerős férfi halála mindenkit meglepett. Kabai birtokán saját költségén iskolát tartott fenn. Hajdumegye székházán fekete lobogó hirdeti elhunytát. Temetése Nagyváradon volt kedden délután 5 órakor. A család által kiadott gyászjelentés így hangzik: „Özv. *Stern Jakabné* szül. *Guttman Betti* ugy a maga, mint gyermekei: *Irma*, férje *Kovács Ákos* s leányuk *Erzsike*, *Miklós*, *Margit*, férje *Grondei Bernát* s leányuk *Dóra*, *Paula*, *Kornél*, valamint számos rokonság nevében fájdalomdult szívvel jelenti felejtethetlen jó férjének, a legjobb apának, nagyapának s rokonnak, *Stern Jakab, Hajdúvármegye bizottsági tagjának*, 30 évi boldog házasság után, életének 62-ik évében, rövid szenvedés után folyó hó 1-én reggel 9 órakor kiskabai birtokán történt gyászos elhunytát. A drága halott földi maradványai Nagyváradra szállíttatnak, hol a nagyteleki-utcai lakásáról f. hó 2-án, d. u. 5 órakor fognak az izz. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre a jó barátok és rokonok tisztelettel meghívattak. Áldás és béke hamvaira.

— **Ajánlat vízvezeték előmunkálataira.** A városi tanács-hoz még mindig érkeznek ajánlatok a vízvezeték előmunkálatainak elkészítésére és magának a vízvezetéknek felépítésére. Legutóbb a budapesti és bécsi vízvezeték, világítás és fűtési berendezést építő részvénytársaságtól érkezett ajánlat a tanács-hoz, kérelmezvén, hogy a vízvezeték előtervezetének kidolgozása ő reá bizassék. Ha ugyanezen társaság bizatik meg a tényleges kivittel is, az ahoz szükséges tervezet díjtalanul bocsátja rendelkezésére a városnak. Ajánlata támogatására felhozza,

hogymár 23 várost szerelt fel vízművel. Az ajánlat aligha nem későn érkezett, mert a tanács a közgyűléstől nyert felhatalmazás folytán az előmunkálatokra nézve már tárgyalásba bocsátkozott egy másik gyárral, a Walsler-féle budapesti részvénytársasággal.

— **Uj sertésvásártér.** A közgazdaságilag messzekiható jelentőséggel bíró tervvel, a debreczeni sertéskiviteli piaczkieszközlésével és a sertéshizláló részvénytársaság alakításával elváhatatlan kapcsolatban áll az új sertésvásártér berendezés, amelyet a városi hatóságnak az említett új intézmények nélkül is állategészségügyi szempontból haladéktalanul eszközölni kell; de másfelől megfelelő berendezésű sertésvásártér nélkül nem számíthatnánk arra, hogy a kormány megadja nekünk azokat a kedvezményeket, amelyeket Debreczen sertéskereskedelmének emelésére kér az épen ma Budapestre érkezett küldöntség. — Mint sok más közintézetünk gyors létesítését, úgy az új vásártér helyének végleges kijelölését is a hely kiválasztásának nehézsége okozza, ezt a nehézséget pedig főként az érdekelt tényezők egymással összeütköző nézeteltérései támasztják. A városi tanács most már siettetni fogja a pár év óta vájradó kérdés megoldását. Miután a szakbizottságok és érdekelt sertéskereskedők kifejtették véleményüket a tanács megbízta Király Gyula tanácsnokot és Stahl Géza h. főmérnököt, hogy a kombinációba vett területeket a marhavásártér, a közbádoghíd melletti és a mikespércsi oldalán eső földeket alaposan vizsgálják meg és a netalán szükségessé váló kisajátítások utépítési és a felszerelési általában minden felmerülhető költségeket számításba vévén, mind a három területre nézve külön-külön költségvetést dolgozzanak ki s azokat még olyan időben mutassák be, hogy ez az ügy már a *juliusi* közgyűlésen tárgyalható legyen.

— **Elcsipett „madarak“.** Nem mulik el nap, hogy a rendőrség éjjelenként ne fogjon el néhány hölgyecskét, kik az éji hűvös levegőt szeretik élvezni. Az éjjel is három ilyen nőszemély Kiss Juliánna, Mocsári Gézáné és Farkas Sára került körmeik közé, kiket állandó lakásukra, a börtönbe kísérték.

— **A régi kórház bérbevétele.** Kunos Sámuel a herendi porcellángyár igazgatója és Lusztig Mór helybeli borkereskedő borkyárat szándékoznak városunkban felállítani. E célra Széchenyi-utca végén lévő régi kórház épületeit szemelték ki, amelyet ök tíz évre szeretnének a várostól bérbe venni. Évente 400 frtot ígérnek bérfejében, aminél többet ér a városnak, ha mostani rendeltetését tartja fenn továbbra is ezeknek az ócska rozoga épületeknek. Ajánlattévők megemlítik kérvényükben, hogy ök a borkyártást olyan rendszer mellett gyakorolnák, hogy az által a gyár nem rontaná annak a városrészek közegészségügyi viszonyait.

— **A báró ur.** Az ifjúkori könnyelműség áldozata, egyik éjjeli kávéház csábító kassza-tünderének szerencsétlen udvarlója, Ernszt Jenő rajzoló, a ki a „báró“ czímet bitorolta, tegnap délutántól fogva börtönben elmékedik z földi dolgok változandósága felett. Az eset városszerte feltűnést okozott, a „báró ur“nak intim barátait is meglepte e váratlan fordulat. — Részletei a szomorú véget ért szerelmes viszonynak a következők: Ernszt Jenő két évvel ezelőtt Berger Jenő építész irodájában volt alkalmazva mint rajzoló. — Négy hónap múlva főnöke elbocsátotta s akkor Stegmüller Árpád építész-mérnök vette maga mellé. — Kezdetben szorgalmas, pontos ember volt éppen azért Stegmüller ur a megbízható embert korlátlan bizalmával ajándékozta meg: A bőven költsékes előkelő modoru ifju ismeretségi köre folyton terjedett s magát mindenütt Báró Ernszt Jenő néven mutatta be. Pár hóval ezelőtt megismerkedett egy éjjeli kávéház kaszírójával. Ez okozta a szerelmet. Munkáját elhanyagolta, nappalt, éjjelt a kávéházban töltött. Hogy ott is megtartassa tekintélyét, költséges mulatozásokba

bocsátkozott, melyeket együtt élvezett át imádottjával. Ezeknek fedezésére — természetesen — pénz kellett s mivel tisztességes keresményéből nem tehetett, kölcsönöket kötött, mert „báró“ czime imponált s kevesen tagadták meg kérelmét. — Csakhamar kiadták a kölcsön források, — míg végre idegen pénzhez nyult. — Főnöke, Stegmüller Árpád ugyanis pénzfőlvételeket is bizott reá, míg végre hétfőn rájött, hogy rajzolója az építéshez szükséges anyagokat — így cementet is — adott el és az azokért kapott összeget nem számolta el. Azonnal kérdőre vonta s Ernszt töredelmesen bevallotta, hogy elsikkasztotta a pénzt, s az elsikkasztott összeg bevallása szerint kitesz vagy 100—120 frtot. Stegmüller akkor még nem tett ellene feljelentést, hanem elküldte szolgálatából. Ernszt erre — mintha semmi sem történt volna, — nyugodtan ment el valami mulatóhelyre és éjjeli 11-ig maradt ott. Tegnap délelőtt Stegmüller újabb sikkasztásokra jött rá. — Ernszt ugyanis számlákat fizettetett ki s ezen összeget a saját czéljaira fordította; a betegségyező pénztárba a kezébe adott díjakat szintén nem fizette be. — Kenyéradója mindezeknek nyomára jöven, most már jelentést tett, elbocsátott rajzolója ellen a II. dik kerületi kapitányságnál, mely azonnal intézkedett ennek elfogatása iránt, de egy ideig nem sikerült nyomára akadni. Ebéd után lakásán megtalálta, hogy egy rendőrbiztos kereste, felment a II. ker. rendőrséghez s jelentkezett Végh Gyula kapitánynál s mivel a kapitányt nem találta, irást hagyott ott. — Stegmüller is értesült, hogy a rajzolója önként jelentkezett, felment Végh Gyulához, hogy panaszát szóbelileg előadja. — A másodizben is jelentkezett Ernszt aztán, a kihallgatás alkalmával mindent töredelmesen bevallott. Beösmerte, hogy nem báró, ezt a czímet csak bitorolja. Az elsikkasztott összeg magasságát 200 frtra teszi. Azt a régi bűnét is bevallotta, t. i. hogy Berger Jenőnél hasonló üzelmeket követett el, Berger azonban nem tett ellene jelentést, hanem egyszerűen elbocsátotta szolgálatából. Vághy Gyula r. kapitány a kihallgatás után Ernszt Jenőt letartóztatta és az ügyet áttette a kir. ügyészséghez. Ernszt Jenő brassói illetőségű 21 éves. Szülei állítólag gazdag emberek s még tegnap sürgönyözött nekik pénzéért, hogy kiszabadulhasson a kritikus helyzetből. — A szerencsétlen ifju tegnap levelet írott kedveséhez, mely zavaros elmének a benyomását teszi reánk. — Rimánkodik a kisasszonynak, hogy ne itélje el ne feledje el őt. Hanem menjen azonnal haza és várja be őt ott míg ügyeit rendbe hozza és magát nagykorosítja, hogy azután ígretét beváltván, — feleségül vehesse. Majd öngyilkossággal fenyegetőzik. Megtagadja az Istent, elátkozza az egész emberiséget csak kedvesének kegyelmez. Ismét másutt azt írja, hogy: még a sírból is feljárnak zörgő csontjai, hogy kedvese szellemét üldözze szerelmével.

— **Nevelőül** ajánlkozik elemi vagy gymnaziumi tanuló melé a nagy vakációban egy joghallgató. — Értekezhetni szerkesztőségünkben.

— **Éjjeli zene folytatásokban.** A szépség átkáról sokat énekeltek már a csunyak, a kik nagyon természetesen mindennek dacára szívesen viselnék a szépség átkának terheit. A leányok és asszonyok azonban tényleg nagyon gyakran megszenvednek a szépségükért. Legédesebb álmukból riasztja fel őket egy egy szerelmes troubadour, a ki képes egy teljesen felszerelt cigánybandával felcincözni a szunyadó Venust hajnalájában csak azért, hogy ő nagysága vegye tudomásul, hogy szíve a késő éjjeli órákban is ő érte dobog. Ez az éjjeli zenék bus históriája.

Tegnapelőtt azonban olyan tragikus éjjeli zene esett meg egy orfeum énekeső ablaka alatt, a melyhez hasonlóra a legöregebb don Juanok sem emlékeznek. Megren-

delte azt egy holdvilágos képű ifju ur, a ki egy félóráig tolmácsolította a kesergő hegedűhurokkal, hogy:

Csak egy kis lány van a világon...
Az is te vagy kincsem, galambom!

Egy fél órai muzika szó után az ifju ur utján az egész utcasor megtudhatta azt az axiómát, hogy „Csak egy kis lány van a világon.“ A cigány erre elhallgatott, a szomszéd urak fellélegzettek, hogy bál istennek vége van a koncertnek, és most már alhatnak tovább nyugodtan.

Korán örültek, mert abban a pillanatban egy másik ifju urakból álló vig társaság haladt el a romantikus színhelyen és taggatni kezdték a már haza készülő szigány tábor.

— Ki lakik ebben a házban?

— X... Y... orfeum-énekeső.

Azok mélyen sóhajtvá néztek össze, az énekeső nevének emítésére és unisonó rákiáltottak a barnaképű „postillon d'amour“-ra.

— Folytasd az éjjeli zenét a mi nevünkben. Huzzad tovább.

És újra kezdődött annak az igazságnak a zeneszóban való hangos hirdetése, hogy

Csak egy kis lány van a világon...

A folytatásos éjjeli zene imigy egy óránál tovább tartott, a mi mellett a pompás furaság, hogy a szóban forgó „Csak egy kis lány“ nem is kis lány volt, hanem asszony.

Táviratok.

Ujabb kormányválság Ausztriában.

Budapest, július 3. (A D. E. er. (Érk. d. u. 3 ó.) Alig alakult meg nagy nehezen a bürokrata-miniszterium Bécsben, már is újabb válság fenyegeti a kormányt; — mint ugyanis bécsi távirat jelenti — *Plener* visszalépett és visszalépését úgy tekintik, mint az ausztriai liberálisok hátravonulását a konzervatív klerikális és antiszemita áramlatokkal szemben. Hír szerint *Pelenert Suess* és *Kuenburg* fogják követni.

Összeütközött vonatok.

Budapest jul. 3. (A D.E. ered) táv. Érk. d. u. 3 óra 30 perczkor Bécsi táviratok jelentik, hogy a bécsi és piseki vonatok összeütköztek. Állítólag több sebesülés történt az utasok között,

Bismarck állapota.

Budapest július 3. (D. E. ered. táv. Érk. d. u. 3 óra 30 p.) Friedrichsruhéból jelentik: *Bismarck* hercegről közölt hirei a lapoknak, hogy beteg, nem felel meg a valóságnak. *Bismarck* herceg kitünő egészségnak örvend; tegnap két óráig kocsizott.

Dinamit az utcán.

Budapest, július 3. (A Debr. Ell. ered. táv. Érk. d. u. 4 ó.) Dublinból érkezett táviratok tudatják, hogy egy munkás az utcán bádogszelenczét talált. A szelenczét felnyitotta, de az abban a pillanatban felrobbant s a munkást megölte. A szelencze dinamittal volt megtöltve.

Apróságok.

Üzleti szellem.

A *papa*: Gondold meg jól, kedves gyermekem, hisz éhen halnátok, ha ennek a szegény fiúnak leszel a felesége!

A *leány*: Már mindent meg gondoltunk. Emlékezik ön még arra a tyukra, melyet nagynéném-től kaptam?

A *papa*: Igen.

A *leány*: Nos hát, a minap azt olvastam, hogy egy jó tyuk évenként husz tojást tojik. Jövő évben tehát már huszonegy tyukunk lesz s minthogy ezek is csakugy raknak tojásokat, mint az első tyukjaink, számuk az év végén 420-ra fog rugni. A rákövetkező évben a tyukok száma 8409-re, az aztán következőben 168,000-re, a legközelebbiben pedig 3,360,000-re fog emelkedni. Képzeld már most! Ha egy csirkéért csak 50 krajczárt kapunk, ez 1,608.000 forintot tesz ki. Akkor aztán kedves papuska, kölcsön adunk önnek annyi pénzt, a mennyit csak akar!

Apa és fiu.

Az *apa*. (a ki minden este segít fiának föladatát elvégezni): Mit mondott a tanító ur, mikor ma átnézte a föladatodat?

A *fiu*. Azt mondta, hogy napról-napra jobban butulok!

A sors keze.

— Regény. —

Irtá: Porosalmy Gyula.

(Folytatás.)

Már eltávozott, midőn Leának eszébe jutott, hogy meg kellene nézni, ki van a szomszéd szobában?

Nem talált már akkor senkit. Megnyugodva tért vissza a dolgozó szobácskába.

IV.

A fenti jelenet után kevés idő múlva Arthur Flórával karonfogva lépett be anyja szobájába. Mindkettőjük arcza ünneplés komoly volt.

— Anyám áldásodat jöttünk kérni — szólt az ottománra olvasgató anyjához Arthur. Az zavartan nézett fel rájuk.

— Mihez? — kérdé.

— Eljegyzésünkhöz — válaszolá az ifju.

— Az anya izgatottan ugrott fel.

— A te eljegyzésedhez? Hát ki a jegyesed?

Az ifju előbb átkarolta a piruló Flórát s megcsókolta eperajkait s csak azután szólt: — Az, a kit most keblemen tartok: élettem üdve, Flórá, ki egyedüli bálványa szívemnek. Remélem, örömmel fogadod értem őt is gyermekeddé.

Az anya e szavakra halálsápadt lett s izgalomtól sújtva rogyott vissza az ottománra; nem válaszolt, csak hörgött.

A fiatalok kellemetlen meglepetéssel néztek reá.

— Anyám, hát te választásomnak nem örülsz? Mért nem adod áldásodat? — szóla hozzáhajolva az ifju.

— Szerencsétlenek! — sugá a hölgy.

Arthur és Flóra kínos helyzetbe jutottak, azt sem tudták, mit tegyenek. Nem értették anyjuk különös viselkedését.

Végre is Flóra ki rántotta kezét az Arthuréból s két lépést hátrálva csendesen sziszegte ajkai közül:

— Nem akarja, hogy neje legyek.

— Arthur válaszolni akart, de anyja megelőzte őt ebben.

— Igen, nem akarom kiáltá felugorva, sohasem fogtok az egymásé lenni, nem lehet!

Teste minden ízében reszketett; csak inogva tudott ott állani, ott velük szemközt; nagyon meglátszott egész lényén, meunyre erőlteti magát, hogy össze ne rogyjék.

Arthurból egész erővel tört ki a fájdalom, a keserűség meghiusult boldogsága láttára.

Anyám hát te nem óhajtod boldogságomat? Te, akit a legjobban szerető anyának hittelek, te akarod vesztetnem? Oh ne tedd, im térdre borulva kérek! Ne ellenkezz! Neki az anyémnek kell lenni!

Ezzel letérdelt anyja elé s kezét elragadva csókjaival halmozá el azokat.

Az anya tehetetlenül roskadt le mellé.

Csak újabb sürgetésére tudott annyira magához jönni, hogy válaszolhatott.

Életem drágább előttem, mint az anyém; minden boldogságom csak te vagy... azt hiszem tapasztalhattad. Éppen azért, mert boldogságodat óhajtom, azért akarom azt, hogy mondj le Flóra iránti szerelmedről, mert ő nem lehet a tied soha, soha... Végy bárkit nőül, ha a legszegényebb kunyhóból hozod is csak ne őt...

Az ifju daczosan állt fe.

Akkor akarata nélkül teszem őt magamévá...

Megteheted, de tudd meg, hogy ő veled utad az oltárhoz csak anyád holttestén át fog vezetni...

Az ifju e szavakra lehorgasztotta fejét s tehetetlenül állt ott, némán kétségbeesetten.

Kinos, pillanatnyi esend állt be, minek Flóra vetett végett, ki az ifju beszéde alatt némán hallgatott. Oda ment az özvegyhez, átkarolta, homlokon csókolta.

— Értem asszonyom szándékát. Én lemondok szerelmemről, visszaadom Arthurt kegyednek, kinek legdrágább kincse volt képes először s örökre belopni szívembe a szerelem boldogságát... Ő érte az asszonyom nyugalmáért ki is tudom azt onnan tépni. Élve, e helyen, soha sem fog látni, erre esküszöm! Isten velük.

Ezzel egy bucsu tekintetett vetve rájuk, eltávozott a nélkül, hogy Arthur észre vette volna.

Az anya könnytől ázott szemekkel nézett utána. Arthur csak akkor ébredt öntudatra, mikor egy távozó kocszi zörgését hallotta.

Mint sebzett vad ordított fel s kirohant...

Akkorára már a kocszi felrobogott, zaja egyre gyengébben hallatszott. Az vitte magával a kedves lányt, boldogtalan szerelmével.

Végre elmúlt a kocszi zaja és vele szűnt a kastély urnője szívének gyötrelme is, míg az ifju Jenőfy szívét még jobban ostromolta az a távozó kocszi.

Beléndfy és fia pedig meglepéssel vették tudomásul a leány illetén módon való távozását.

A zárda romokról szóló jóslat úgy látszik teljesülni kezd.

Flóra is erre gondolt szomorú utjában.

V.

Még e szomorú elrablás napján tudatá Jenőfyne nővérét a történekről s kérte őt, hogy tartsa távol nevelt leányától Jenőfyt; még jobb lenne, ha minél gyorsabban, ismeretlen helyre költözzenek el.

Napok multával egy látszott, hogy az ifju Jenőfy is nyugodtabb lön... csak anyját kerülte. Egyedül, magának élt, lakosztályából ki sem mozdult.

Anyja azért gondosan vigyázott reá. Még álmai felett is őrködött. Fegyvereit elszedette s a maga szobájába vitette, nehogy az ifju valami rosszat gondoljon, s egy óvatatlan pillanatban kivégezze magát.

Egy reggelen nem lelték az ifjut. Eltűnt az éjszaka folyamán. Tüvé tették kastélyban, parkban, a vidéken: nem volt sehol. Hátha sétára ment vártak reá estig: nem jött.

Bizonyára az elvesztett ideál után ment annak lakására. Az özvegy fogatott s ló

halálában hajtattott Klastrom völgyébe nővéréhez.

Ott inkább leesett a kocsiról, mint lelépett. Dadogva kérdé a fogadására siető nővérétől:

— Nincs itt Arthur?

— Nincs! lön a rövid válasz. Hát hova lett?

— Eltűnt, elveszett! sikoltá inkább az anya, mint beszélt, s ezzel tehetetlenül összerogyott.

A nővér s Flóra megijedtek az ifju sorsa felett látva az elájult anyát. Bevitték, lefektették az összehányt batorzatu szobában, mely a költözködés képét mutatá — s oda ben locsolgatni kezdték.

Még tartott küzködésük, hogy életre keltsék a boldogtalan anyát, midőn nyilik az ajtó belépett rajta Arthur, fáradtan, porosan.

Flóra megfélekedve mindenről, egy örömsikoltással ugrott keblére.

Nem veszett el, itt van, él! — kiáltá — nézze jó néne...

Az ifju átkarolta a leányt.

Itt vagyok egyetlenem, élek, értem jöttem... De mi az, anyám talán itt!

Az anya hangos sikoltása tudatta, hogy észrevette ő is fiát... Felülni igyekezett, karjait kiterjesztette felé, lázában öröm és dorgáló szavakat kiáltott feléje.

Egy pillanat múlva Arthur keblén pihent. Oh mily boldog volt a szerencsétlen nő.

Az ifju ezt a kedvező pillanatot akarta ismét fölhasználni.

— Anyám, jó anyám, itt van a te fiad tedd boldoggá, add nekem Flórát.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A pénz mint hatalom.

Irtá: Neumann-Hofer Ottó, szabadon fordította: Hajdu József.

Nyomor és szeretet tartják össze a világot, az emberek egyes eszelekményeinek pedig az üzlet és a pénz a mozgó ereje. Üzlet és pénz a művelt világ scuverain urai és e hatalmukat despotá módjára érvényesítik. Mit bizonyítanak a napirenden levő uzseraperek, a hannoveri játékosok pere, Labaschin és társainak pere, ha nem a pénz föltétlen uralmát a kortársak gondolkozása és eszelekménye felett? Ez üzletemberek a társadalom minden osztályából szedik áldozataikat, érdekelve vannak itt a tiszték és hivatalnokok, művészek és színészek, de főleg a kis üzlettulajdonosok, akik bevételeiket minden áron növelni törekcszenek. Rendszerint a törvényteremben játszódnak le az épp oly érdekes, mint cynikus sceneriak s felette bámulatos, a kelepczébe kerültek legnagyobb részének nincs forróbb kívánsága, mint az, hogy panaszait visszavouhassák és kifosztóik szabadlábra helyeztessenek. Alapjában véve ezen derék polgárok, üzletemberek és stréberek, ezek a tékozló és könnyelműek, előkelő szülők fiai és hires nők valami sajátos tisztelettel adoznak ez ügyes embereknek, akiknek egyedüli fortélyuk, hogy nagy biztonszággal és gráciával értik a pénzt tőlük kizsebelni. Biztosra vehető, hogy az ilyen hiénák, akik a bíróság elé állittatnak, a börtönt uras zsettbl hagyják el. De viszont az is kétségtelen, hogy idővel ismét ezek felett fognak rendelkezni. Mi czéljuk is lehet ezeknek, akik mit sem birnak és mit sem alkotnak, mint bármily uton és módon pénzhez jutni. A mi emberünk majd csak ismét felszínre kerül, bizakodnak magukban a régi áldozatul esettek és nem egy családapa és derék embernek él keblében ama vitkos remény, hogy a későbbi üzleteknél visszazerezzék azt, amit előbb elveszítettek.

Vajjon nem történt-e már meggyakrabban, hogy a szédélgő kereskedőket csalárd bukásuk és uzsora műveleteikben azok támogatták legjobban, akikhez előbb ők fordultak segélyért.

Mit, hosszú id... megvetve... talán ma... mányain... kába ak... véve ki... sem, hog... nyelhe...
A p... vélemény... méidnek... pénz utá... és ha ez... veszi töl... könye-ke... ményes... nélkülöz... oldatlan... juttattad... sikerrel... hogy mü... tottál, m... ként ipa... szerint f...
Teh... kán tám... érteniök... keresés... pl. Anze... szetéhez... mesteri... létet és... tulszárny... ki, ma n... miként k... gokat és... szerint r...

A p... csak val... lőség jel... jellemzu... egy bizo... nek kisé... Saigoru... ról, a ki... és semm... nem talé... a moder... akarom... dalmi ál... hogy mi... tok-e at... zsolni: a... tését? U... ket és t... des, nyu... városok... a hol... és vajas... tok le a... hagyjato... zéssel és... vszoraka... vábbig... mind me... tünk a... günkre... pénzt m... szaállitj... uralta a... met, a s... mától m... lognak a...

Gyone... u. 6. sz.)

Gyone... u. 6. sz.)

Gyone... u. 6. sz.)

Gyone... u. 6. sz.)

95 Rendőr alkapitányság I ker.	50 Szikszay Lajos épít.	93 Szedlák és Vámos.
27 Rendőr alkapitányság II ker.	111 Szliuka István szikvizgyára.	
45 Rendőr alkap. III. ker. bejelentési hivatal.	4 Szentkirályi Tivadar lakása.	
100 Rendőr alkapitányság IV. kerület éjjeli őrség.	141 Sány és Guttman cementgyár.	
31 Rendőr főkap. magánlak	57 Tafler Ignác irodája.	
41 Rendőr kapitánysági éjjeli őrség.	171 Tanfelügyelőség.	
87 Rendőr főkapitányság.	58 Termény- és áru közraktár.	
56 Rendőrség az inóházánál.	110 Tüdős János ügyvéd.	
197 Rendőrall. Csicsogón.	129 Theresianum.	
192 Riesz Lipót ezukrász főközülete.	119 Tóth Gyula vasraktára	
7 Részvény-serfözde. külső raktára.	29 Tóth Gyula vasüzlete.	
72 Részvény serfözde városi irodája.	187 Terakotta, majolika és kályhagyár.	
109 Riesz Henrik kocsi-gyáros.	188 " " belső irodája.	
80 Riesz Lipót ezukrászdája.	188 Tóth Kálmán építész. mérnök.	
130 R. kath. temetőr lak.	134 Tóth Gyula vasbutorraktára.	
128 R. kath. templom sekr.	181 Tóth-féle tégl- és cserépgyár.	
108 Roos Jakab fakeresk.	51 Tóth István építész irodája.	
63. Rosenberg Albert özvegye és fia szállító cég.	61 Turai Farkas közvetítő irodája.	
86 Rosenberg Adolf. Frohner szálloda bérloje.	107 Tüzoltó főparancsnok lakása.	
15 Rosenberg Simon a Baross kávéház tulajdonosa.	96 Tüzoltóság.	
5 Rothschnek V Emil gyógyszerzertára.	47 Tóth Béla építész.	
99 Rothschnek V Emil lakása.	174 Trnka Gottlieb gőzmalma.	
177 Rosenthal Dániel listz üzlet.	32 Varga Ferencz műépítész.	
71 Rösler, Berger és Horváth téglagy. iroda.	28 Városgazdai hivatal.	
182 Szenszky és Velkovits.	25 Városház [elnökség].	
143 Sány Béla lakása.	26 Városi főszámvevőség.	
158 Schwarz Vilmos butorgyáros.	97 Vásártér [baromvásár].	
6 Sesztina Lajos vaske-rekedése.	42 Vilmos Lajos az Angol Királynő száll. tulajdonosa.	
122 Spiegel Miksa mosó-és tisztító intézete.	62 Weichinger Károly „Hungária” kávéház tulajdonosa.	
12 Stern József és testv. cég kefégyára.	133 Weinberger Lajos üzlete.	
21 Stern József és testv. cég faárugyára.	196 Weisz Zsimond.	
143 Szabó Kálmán szikvizgyára.	180 Weisz Sándor lakása.	
136 Szabó Lajos és fiai nagykereskedése, iroda	76 Weisz Léwy irodája.	
146 Szabó Mihály hentes üzlete.	92 Weisz Sándor divatüzlete.	
123. Szent-Királyi Tivadar keresk.	199. Weisz Mihály.	
	127 Dr. Wolafka Nándor vál. püs. lak.	
	73 Zádor Lajos div. üzlete.	
	156 Ziehermann Hermann és a Debr. Nagyvár. Ert. szerk.	

Debreczeni telefon vállalat.

Figyelmeztetés:

A központi hivatalban a bekapcsolás csak akkor teljesíthető, ha az előfizető a hívott számát és nem nevét mondja be

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felélős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**

Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

CACAOVERO
olajmentes, könnyen oldható cacao legjobb minőség.

CSOKOLADÉK
vanillával vagy anélkül mérsékelt arakon.

HARTWIG & VOGEL
BODENBACH

ELISMERT KITÜNÖ MINŐSÉGEK
Mindent kaphatók

Pályázati hirdetés.

A hajdumegyei Tetétlen községben szervezett és 240 frt fizetéssel javadalmazott, állandó gyermekmenedékházi dajka állásra, a menecékházi bizottság 9/895. számú határozata alapján, pályázatot nyitok.

Felhívom ennél fogva pályázni kívánókat, hogy állandó gyermek menedékházak vezetésére képesítő és eddigi működésüket igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérelmeiket, **folyó évi július hó 10-ig**, hozzám annyival inkább nyujtsák be, mert az elkésve érkezők, a folyó évi július hó 11-ére kitűzött választásnál, figyelmen kívül fognak hagyatni.

A fizetés és a választás eredménye, Hajdumegye t. közigazgatási bizottságának jóváhagyásától tétetik függővé.

Kelt Tetétlenen; 1895. július hó 1.

Soltész Farkas,
bizottsági elnök.

Nyári lak

kerestetik, valamely városi szőlős-kertben lakásra, egy óra, vagy esetleg szeptember végéig. Szükséges 2-3 szoba, ha lehet butorozva, és minden szükséges mellék-helyiség, árnyékos fák s jó levegő elengedhetetlen.

AJÁNLATOK

Varga-utca 2255. sz. házhoz

Fényes Gyulánéhoz

kéretnek.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy 14 év óta fennálló

BÁDOGOS ÜZLETEMET

tetemesen megnagyobbítottam és műhelyemmel kapcsolatba hoztam, úgy, hogy a volt szűk helyiségből

a nagytemplom melletti **özv. Telegdy Lászlóné urnő házában**

egy e célnak megfelelő együttes üzlethelyiségbe költözök át.

Midőn ezen körülményre a n. é. közönséget figyelmeztetni bátorodom, felkérem, hogy becses megrendeléseit mindenféle

é p ü l e t m u n k á k r a

valamint **kész bádogos áruimra** új helyiségembe intézni méltóztassék.

Tisztelettel

KULCSÁR ANTAL

bádogos mester.

FONTOS GYOMORBETEGEKNEK

a Barella P. F. W.-féle

Világi gyomor-por.

Párisban 1889. **kitüntetve** Gentben 1889. Brüsszelben 1891. Bécsben 1891. Londonban 1893. Magdeburgban 1893. Chicagóban 1893.

Kiváló eredménnyel használtatik mindenemű gyomorbetegségek ellen, mint gyomorgörcs, gyomorsav, égés, úgyszintén vese- és hólyagbajoknál; megszüntet azonnal mindenemű fájdalmakat. Hogy minden kételkedésnek elejét vegyem, ingyen, csak a portó megtérítése ellen küldök mintákat.

Valódi csak dobozokban ár 1 frt 60 kr.

Berlin S. W. P. F. W. BARELLA

Friedrichstrasse 220/I. francia orvosi társulatok tagja.

Raktár Budapest: **Török József** gyógy-szertárában, király-utca.

Kiadó bolt.

Folyó évi 1-ső novemberben **elfoglalható**, (Czepléd)-Kossuth-utca 2155., szemben a színházzal és a gyógyszer-tárral, ahol értekezhetni lehet.

Két hét

lefolyta alatt összes raktárunkon levő áruinkat bármily

Olesó árukon

is teljesen elárusítjuk.

Eladó

elegáns és kitűnő jókarban levő

teljes üzleti

felszerelés 3 drb Siemens-lámpa és egy gépes kirakat ernyő.

Tóth Testvérek

női divat-üzlete

Debreczen (Czepléd) Kossuth-u.